

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Suumma [!] de laudibus christifere virginis Marie

Albertus <Magnus, Heiliger>

Colonie, 1502

VD16 A 1357

Qualiter gr[ati]a plena fuit

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69610](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-69610)

De varia plenitudine grē

nis sunt duodecim et nō plura vel pauciora.

Piam igit̄ ostēsum est sufficenter qualiter beatissima & go gratia plena fuerit. Primo q̄a oēs gratias generales et speciales om̄i creaturaz in summo habuit. Secundo q̄ illas gratias habuit a q̄o oīs vacua fuerit creatura. Tercio q̄a sua gratia tāta fuit q̄ pura creatura maioris gratie capax nō fuit. Quarto q̄ gratia increata totā in se cōtinuit. et sic p̄ omnē modū gratia plena fuit. Fuit etiā ista plenitudo fm̄ omnē plenitudinē rationē plenitudo pfectissima. Est em̄ plenitudo alia dativa et nō receptiva. quia soli deo cōuenit ut dictū ē sup̄. Alia ē receptiva et hec ē triplex. Quedā em̄ receptiva et dativa

plenitudo cā
ialis.

plenitudo va
lis

Vas admirabi
le

plenitudo] fon
tis.

gratia om̄iū q̄tū ē ad numerū gratiar̄. que oēs ad numerū trāseūt p̄ ipsius manū. vñ Eccī. xliii. Ego q̄s aqueductus exiui de peradiso dei. h̄ ē de deliciis misericordiar̄ dei. ¶ Itē Bern. Diu defecerūt fluēta gratiar̄. q̄r nōdū venerat aqueductus. Et ille aqueductus ē mirabilis. q̄a p̄ ipsuz defluūt oēs aque gratiar̄ deorsuz. et iterz p̄ eūdē defluūt sursuz. Unde Sap. vii. Ulererū mihi ola bona pariter cū illa. et innumerabilis honestas p̄ man⁹ illi⁹. Et sic ad locū vñ exēt flumia reuertūt Eccī. i. ¶ Est autē secūda plenitudo receptiva et retētiva et non dativa. Et hec plenitudo vas. Et fm̄ hāc plenitudinē plena fuit oībus gratiis creatis fm̄ specie. q̄s oēs in specie i summo habuit et nū q̄ amisi. et preterea gratia increata quā totā simul accepit et mensib⁹ nouē in se clausit. fuit igit̄ nō solū vas sed etiā erat illud vas admirable op̄ excelsi ut dicit Eccī. xliv. Mirabile em̄ erat vas qđ mai⁹ se ipo cōtineret. et hoc ē ipa beatissima de qua canit ecclesia. & go dei genitrix quē tot⁹ nō capit orbis in tua se clausit viscera fact⁹ hō. ¶ Item vas ē admirabile qđ vinū et aquā sil sine interstitio et tamē sine diūctione cōtineret. Et vas istud fuit beatissima virgo q̄ deitatis vinū et a quā hūanitatis simul cōtinuit sine mixtionis cōfusionē naturar̄ vel p̄prietatū. nō em̄ pmixtionē passus neq̄ diuisionē. ¶ Itē vas ec̄t ad mirabile qđ manus clausuz oīa in se recipere clausuz iterz effuderet. illud autē sanctissimum vas ē beatissima & go qđ dñm cocepit. & go peperit et post partū & go pmāsit. vñ fuit ortus cōclusus. fons signatus. Lāticorū q̄rto. fuit etiā porta clausa. Ezechielis. xliii. p̄ quā rex solis ingrediebas et egrediebas. ¶ Et ē plenitudo receptiva dativa retētiva et hec ē plenitudo fontis q̄ ē plenus et tamē effluit. Hac plenitudine plena fuit etiā beata & go q̄ cōtinue effluit gratia. et tamē ipa semp ē plena gratia. vñ ipa ē paru⁹ fons qui crevit in fluuiū maximū et in aquas plurimas reducavit. Hesler. xvi. Ex fonte em̄ hūi⁹ plene plenitudinis p̄fluit oīs plenitudo hūani generis. Ex hac em̄ venit nobis p̄ciū redēptionis. aqua ablutionis. panis refectōis. medicina cu

De varia plenī gratie. fo. cxvi.

rationis. arma expugnatōis. pmiū remunerationis. ¶ Preciū redem pciū redēptōis
ptionis. bñ hē ipa sacculus pecunie de q. Prouerbior. viij. in q oēs
thesauri scie t sapie dei sunt absconditi. quē secū tulit beat⁹ vir q nō a/
būt in cōcilio īmpior. tulit dico in ipsi⁹ viginis assumptiōe. t reuer/
surus in dei plene lune id ē in summatione ecclesie. De h̄ p̄cio dicit⁹
Prouerb. xl. Mulierē forte q̄s inueniet. p̄cul t de vltimis finib⁹ p/
ciū ei⁹. id ē inuētoris. Dicit glo. Devltimis. i. de extrema humilitate
br̄issime viginis. xl. de vltimis id ē de diuīctione dei t hōis q̄ sunt duo
vltimi fines. Attingit eñ a fine vlḡ ad finē fortiter t disponit oia
suauiter Sapie. viij. illud p̄ciū fuit in die annūciationis comassatus
in die passionis psolutū. Sz miseri iudei p̄ciū nost̄z cogitauerūt re/
pellere. q̄uis em̄ esset aurz terre illi⁹. Ibtissime viginis optimū. tamē Judei miseri/
ipi nō cognouerūt. q̄a ipi nō crediderūt ipsuz deū eē. t qđ fuit auruz
mūdissimū crediderūt eē cuprū. t mel suspicati sunt esse fel. vñ et oī
mō q̄ pba alīq̄ pecunia pbauerūt ipz t examinauerūt ipsuz p ignē
ps. Igneme examinasti. Sz sic nec inuenēt aliqd de scoriatu⁹ t nō
ē inueta in me iniquitas. Preterea etiā numerauerūt. ps. Dinume/
rauerūt oia ossa mea insup in statera crucis librauerūt. vii cātat Sta/
tera facta est corporis. Et sic efflurit p̄ciū redēptionis. t sic etiā ef/
flurit nob̄ aq̄ ablūtōis. ipa ē em̄ fōs patēs de q̄ in Zach. xiiij. Erit fōs
patēs domui. dauid i ablutionē pectōz t mēstinate. t erit fōs ortōz
pute⁹ aquaz vñetiū. Et fons iste p̄figurat⁹ fuit. q̄. Regū. qn̄ David
dixit. Si q̄s daret poculū mihi aq̄ de cisterna q̄ ē i bethleē iuxta por/
tā. Beatissima vgo ē fons q̄z ad cōmunita bñficia q̄ exhibuit oīb⁹. **Et fons**
pute⁹ q̄z ad speciale⁹ devotionē quā dat suis specialib⁹. cisterna ve/
ro inq̄z ab ipa fluit refectio pectorib⁹. q̄ cisterna ē iuxta portam. qz
vult om̄s satiare Unū clamat in Ecc. xxiij. Trāsite ad me om̄s q̄ co/
cupiscitis met a generatiōib⁹ meis adimplem̄. Aqua cisterne hui⁹ ē
xps q̄ ē fons vite salicē in vitā eternā Joh. iiiij. Hāc aquā multū desi/
derauit dauid. i. popul⁹ iudaic⁹. vñ clamat Isa. xlivj. Egeni⁹ paupes
qrūt aq̄s t nō sunt. Job. Ossa mea p̄ caumate aruerūt. Et ps Ani/
ma mea sicut terra sine aqua tibi. Et dñs tūc dedit moysi p̄siliū Nur/
meri. xx. Loquimini inquit ad petram. i. ad beatam virginem du/
ram contra tribulationem. grauem contra instabilitatem. frigidam
contra libidinem. et ipsa dabit nobis aquas. ¶ Et tunc aperuit eis
thesaurum suum fontem aque viue de cisterna in bethleem. ¶ Et
hanc aquam tulerunt tres fortes. fides charitas et humilitas vir/
ginis. fides per quam sancti vicerunt regna fortis est quia montes tulerūt aquā
transfert. Charitas fortis ē q̄r̄t mors dilectio. dura sic inferus cum
latio. lampades eius t̄c. Lanticorum vltimo. Humilitas fortis
quia solo odore regem de accubitu suo est id de palacio patris.

r ii

De rapitulatione graciarū.

trapit ad vbera matris. Sz qd fecit dauid id ē popul⁹ iudaicus de aqua ista. Postqz venit nō babit sz libanit in cruce. Sed certe illa libatio nostra fuit ablutio. Ipse em̄ dilexit nos ⁊ lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Iste etiā pute⁹ figurat p illud de q̄ cātāt filij Israhel' Numeri.ij. Ascēdat pute⁹. dicit ibi q̄ illū puteū foderāt v̄l fecerāt pncipes ⁊ duces in decreto legis ⁊ i baculis suis. Uerū est q̄ pncipes. id ē patriarche. ⁊ duces. id ē pphete cuī ipo legislatore moy se multū diu foderūt istū puteū. desiderādo. orādo. pfigurādo. pphētādo. Sz Mathe⁹ noui testamēti fōssor fodere scīnit. Liber inq̄ gene rationis iesu xpi tc. ⁊ infra. viii marie de q̄ natus ē iesus q̄ vocat xps Ecce vena vite. Iste tetigit rectā venā. q̄a vt dicit in Job. xxvii. Habet argētū venaz suarū principia. Et istud pncipiū tetigit hic mathe⁹. ipa em̄ ptilit nobis fonte vite. sic optimē figurat in Gen. ii. vbi dñs egressus ē legi⁹ q̄ fluui⁹ egrediebat de padiso voluptatis ⁊ diuīdebat in q̄tuor flumina. qz de beata ygine egressus ē dñs qui effluit in nobis illa q̄tuor maxima beneficia a quib⁹ deriuant oia alia beneficia. Sz generatiōnis. recreationis. iustificationis ⁊ glorificatiōnis. Et bñ dicunt flumina hec beneficia. qz cōtulerūt nobis q̄tuor que solēt flumina magna portare ciuitatib⁹ p q̄s fluūt. flumē em̄ necessaria apportat. sup flua deportat. sordes abluit. sicut extinguit. Beneficiū igit creationis oia necessaria apportat recreationis oia detulit supflua. tūc em̄ hīc emissarius pp̄lī pctā detulit in desertū sicut dicit Levit⁹ xvi. nihil em̄ supfluū nisi peccatū. Beneficiū iustificationis oia immūda abluit. q̄a dñs abluit sordes filiaz syon in spiritu iudicij ⁊ spū ardor. Isa. i.iiij. Beneficiū glorificationis omne sicut extinguit. vñqz quaqz sitit ois anima ad deū fontē viuū. Et hec sicut nūqz hic extinguit. q̄a hic nō satiat oculus visu nec auris auditu sicut dicit. Ecc. i. Sz satiabitur cuī apparuerit gloria ei⁹. quādō de torrēte glorie ei⁹ potabimus Hec sunt igit q̄tuor flumina q̄ nobis profluit ex plenitudine ista sp̄ plena. Profluit nob̄ nūhilomin⁹ ex ipa panis refectōis. ipa ē nauis illa iustitoris de lōge poras panē sūn. Prouerbioz vltimo. de longe dicit q̄a ē panis viu⁹ qui de celo descendit Joh. vi. ad quē inuitabit nos beata ygō dicens Panē meū ⁊ bibite vinū quod miscui vobis. De trinitas aquā sz hūanitatis cuz viño deitatis miscuit. h̄ em̄ fecit cu hūana naturā diuine vnūuit. sed br̄issima ygō miscuit qñ credidit ⁊ p̄sensit. Panē qz istū ipa p̄fecit nobis. ipa ē em̄ illa mulier euāgelica Mathe⁹.iiij. q̄ tria sata id ē corp⁹ ch̄risti ⁊ animā ⁊ diuinitatē coiunxit. Fermētu autē in hac cōfessione fuit fides ygini⁹ vera. q̄a quē celi capere nō poterāt tc. Istū panē petierūt paruuli ⁊ nō erat qui frāgere ⁊ eis Trenoz. iiiij. Quā fractionē petebat Isa. plūqz. frange esurienti panē tuū. Unde fuit verū q̄ pa-

beneficiū crea
tiōnis

q̄tuor flumina
pan̄s refectōis.